

vexilotogie

Zpravodaj Vexilotologického klubu při OKD Praha 3,
obsahující odborná pojednání a informace o vlajkách

Ing. Andrzej Beblowski, Varšava

VLAJKY POLSKÉ LIDOVÉ REPUBLIKY

29

Státní vlajka

Její barvy jsou červená a bílá. Poměr stran je podle zákona roven 5:8. Červená barva má rumělkový odstín. Bílá a červená jsou polské národní barvy, potvrzené Sejmem 7. února 1831. Vlajka se používá při slavnostních přiležitostech, při oslavách státních svátků (Svátek práce, Den založení PLR - 22. červenec), rovněž při plavbě lodí všechn druhů ve vnitrozemních vodách. Je trvale vyvěšena na budovách Státní rady a rady ministrů a také na budovách národních výborů v době zasedání. (Obr.1.)

Vlajka obchodního loďstva

Barvy a poměr stran vlajkového listu jsou stejné jako u státní vlajky. Uprostřed bílého pruhu je umístěn státní znak (bílá orlice v červeném poli). Pod touto vlajkou pluje všechny polské lodi na moři. Vlajka byla schválena Sejmem v r. 1919. Vzhled státního znaku byl pozměněn v r. 1927 a v r. 1945 (zákonem v r. 1955). (Obr.2.)

Vlajka válečného námořnictva

Barvy a znak jsou stejné jako u předchozích dvou vlajek. Vlajkový list má ale tvar vlaštovčího ocasu. Poměr stran listu je 10:21. Hrot klinového výřezu je od řehdi vzdálen 16/21 délky listu. Vlajka byla oficiálně ustanovena zákonem z 9. listopadu 1955. (Obr.3.)

Vlajka pomocných jednotek válečného námořnictva

Vlajkový list je temně modrý a jeho strany jsou v poměru 3:5. V horním rohu je naříta válečná vlajka o šířce rovné polovině šířky listu. Vlajku, jak vyplývá z jejího názvu, užívají pomocné jednotky (remorkéry, zásobovací

lodě, polvoucí jeřáby apod.) ve službě válečného námořnictva PLR. Oficiálně byla ustanovena zákonem z 9. listopadu 1955. (Obr.4.)

Vlajka lodních jednotek ochrany státních hranic

Vlajka má tvar vlaštovčího ocasu a je zelená. Na ni je našita vlajka válečného loďstva tak, že zelený list se promítá jen jako úzká zelená obruba o šířce rovné 1/9 šířky listu u žerdi a v horní i dolní části vlajkového listu. Jako u vlajky válečného námořnictva je i zde poměr stran listu 10:21. Používá se od r. 1948, i když oficiálně byla ustanovena zákonem až 23. dubna 1953. (Obr.5.)

Čeleňová vlajka válečného námořnictva

Její list o poměru stran 5:6 je bíločervený s kresbou jezdeckého kříže ve střední části. Barvy ramen kříže jsou zvoleny tak, že na bílém pruhu listu jsou červená ramena kříže a na červeném bílá. Ve středu kříže je umístěna kresba, pocházející ze 16. století a znázorňující ruku v přirozených barvách s modrým, zlatě vyšíváným rukávem, třímající ocelově modrý meč. Tato vlajka byla zavedena i stavou z 1. srpna 1919. V r. 1945 byla ale nahrazena jinou vlajkou s grunwaldským křížem a meči. V letech 1955–1959 se místo ní užívala pevnostní vlajka se státním znakem uprostřed. Až zákon z 10. prosince 1959 obnovil původní vlajku. Vyvěšuje se ve dne na předním stožáru kotvicích válečných lodí. (Obr.6.)

Vlajka ministra národní obrany

Její list má tvar vlaštovčího ocasu s poměrem stran 50:78. Ve středu horního bílého pruhu je státní znak. Pod znakem je na červeném pruhu umístěna zkřížená bílá kotva a zlatá hlaven. Vlajka se vztyčuje na hlavním stožáru, je-li na palubě lodi přítomen ministr národní obrany. Oficiálně byla ustanovena teprve 29. dubna 1968, ačkoliv se již dlouho předtím užívala. (Obr.7.)

Vlajka maršála

Vlajkový list je červený s bílou orlicí a dvěma zkříženými palcaty ve středu. Je lemovaný bílou, červenou a bílou obrubou. Poměr stran je 5:8. Používá se během návštěvy maršála na lodi. Myla ustanovena v době mezi dvěma světovými válkami, oficiálně se ale užívá až od 29. dubna 1968. (Obr.8.)

Vlajka velitele válečného námořnictva

Liší se od vlajky ministra národní obrany jen ve dvou detailech. Na červeném pruhu je bílá kotva ve svislé poloze (bez zlaté hlavně) a pomér stran vlajkového listu činí 4:5. Vztyčuje se na lodi, je-li přítomen velitel válečného námořnictva. Vlajka byla ustanovena 29. dubna 1968. (Obr.9.)

Vlajky admirála, viceadmirála a kontradmirála

Tyto vlajky, jež se vyvěšují jen během návštěvy vlastníků vlajek na palubě lodi, jsou stejného typu jako je vlajka velitele válečného námořnictva. Pomér stran listu je rovněž 4:5, ale místo bílé kotvy jsou v dolním rehu vlajky tři bílé pěticípé hvězdy na vlajce admirála, dvě hvězdy na vlajce viceadmirála a jedna hvězda na praporu kontradmirála. Vlajky byly oficiálně zavedeny rovněž 29. dubna 1968, ačkoliv např. vlajka kontradmirála je známa již před r. 1939. (Obr. 10,11,12.)

Vlajka generála polské armády

Je stejného typu jako vlajky admirála, viceadmirála a kontradmirála a má i stejný pomér stran listu. Místo hvězd je ale v dolním rehu dvojice zlatých zkřížených hlavní a zlatá koule mezi nimi. Vlajka se vztyčuje na válečné i obchodní lodi, je-li přítomen generál. Užívala se již před r. 1939, ale oficiální platnosti nabyla až 29. dubna 1968. (Obr.13.)

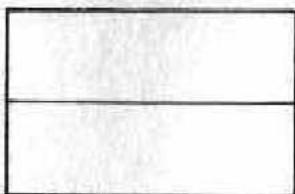
Vlajka (dvojplamen) velitele válečné lodi

Dvojplamen je tvořen bílým a červeným pruhem a červenobílým jezdeckým křížem v žerdové části. Pomér stran listu je 1:25. Hrot zářezu sahá do 2/3 od žerdi. Dvojplamen se vztyčuje na vrcholu hlavního stežáru válečných lodí, které konají službu. (Obr.14.)

Vlajky velitelů válečného námořnictva

Vlajka náčelníka hlavního štábu vojenského námořnictva má tvar dvojplamene a stejně jako u vlajek ostatních velitelů válečného námořnictva PLR má pomér stran 4:9. List je rozdelen svislicí na dvě nepravidelná pole. Žerdové pole je červené s bílou orlicí, pole ve vlající části je bílé. Do r. 1952 patřila tato vlajka prezidentu republiky. Vyobrazení bylo oficiálně publikováno 29. dubna 1968. (Obr.15.)

VLAJKY POLSKÉ ĽUDOVÉ REPUBLIKY

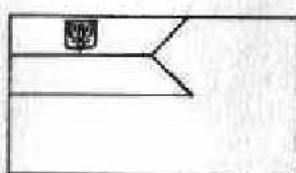
Obr. 1

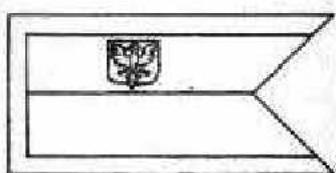
Obr. 2

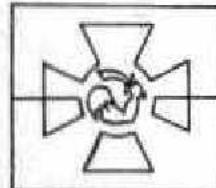
Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

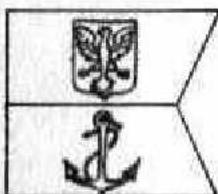
Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

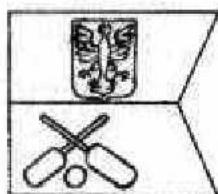
Obr. 10

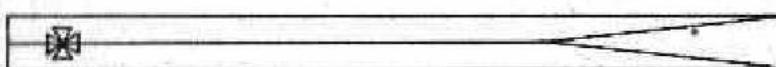
Obr. 11

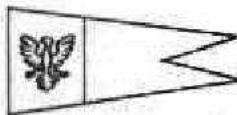
Obr. 12

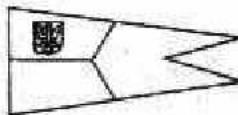
Obr. 13

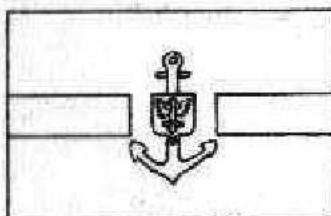
Obr. 14

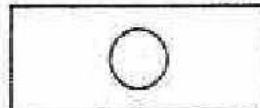
Obr. 15

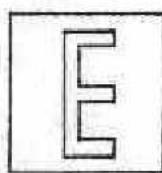
Obr. 16

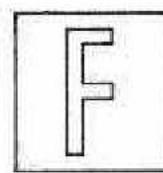
Obr. 17

Obr. 18

Obr. 19

Obr. 20

Vlajky ostatních velitelů mají list tvaru dvojplamene rozdelený na tři nepravidelná pole. První pole v horním rohu vlajkového listu je vždy bílé a nese ve svém středu státní znak. Druhé pole v dolním rohu vlajkového listu je červené, zbyvající třetí pole vyplňuje vlající část listu. Vlajka komodora, tj. velitele samostatné skupiny lodí, má toto třetí pole bílé; velitel divize je má černé, velitel brigády červené a od druhého pole oddělené úzkým bílým proužkem, velitel námořní báze žluté, velitel divizenu modré a velitel skupiny zelené. Vlajka staršího na rejde je stejná jako vlajka komodora, ale vztýčuje se na malou, volně pohyblivou žerd. (Obr. 16.)

Služební vlajky státních lodí

Ministr plavby zavedl 4. ledna 1967 služební vlajky státních lodí, které jsou bílé s vodorovným, ve středu listu přerušeným, barevným pruhem, jehož šířka se rovná $1/5$ šířky vlajkového listu. Polovina délky barevného pruhu odpovídá $2/5$ délky listu. Barva tohoto pruhu vyjadřuje druh služby. Modrý pruh patří lodím námořního úřadu, žlutý lodím sanitární služby, oranžový lodím zachranné služby, šedý lodím lodivedů, zelený celní službě, červený požární službě, černý školním lodím a fialový pruh patří ledoborcům. Ve středu vlajkového listu je umístěn červený státní znak s bílou orlicí, jehož šířka je rovna $1/5$ šířky listu. Znak je položen na žlutou kotvu, jejíž výšku lze vyjádřit $3/5$ šířky listu. Poměr stran vlajkového listu je 5:8. (Obr. 17.)

Na velkých tankerech se vyvěšuje červená vlajka s bílým kruhovým polem uprostřed. Průměr kruhového pole je roven polovině šířky vlajky. Šířka vlajkového listu k jeho délce je 2:5. (Obr. 18.)

Na lodích plujících na vnitrozemních vodách se užívají čtvercové vlajky bílá, červená, modrá, červenobílá, červená s bílým písmenem E (jeho výška je rovna $7/10$ a jeho šířka $3/10$ šířky vlajkového listu) označující nebezpečí výbuchu (explosives = výbušné látky) a modrá s bílým písmenem F upozorňující na nebezpečí ohně (flammable = zápalné látky). (Obr. 19, 20.)

Přeložil J. Fér, upravil ing. A. Brožek

NOVÉ VLAJKY

ŠALOMOUNOVY OSTROVY

Novým nezávislým státem v Tichém oceáně se staly 7. července 1978 Šalomounovy ostrovy. Tvoří je šest hlavních ostrovů (Guadalcanal, Santa Isabel, San Cristobal, Malaita, New Georgia a Choiseul) obklopených velkým množstvím ostrůvků a atolů.

Za státní vlajku tehdejší souestroví, které je jake 37. člen Britského společenství národů konstituční monarchie v čele s britskou královnu, byl vybrán list rozdelený žlutým pruhem na horní modré trojúhelníkové pole a dolní tmavě zelené. Na modrém poli u žerdi je umístěna do tvaru úhlopříčného kříže pět bílých pěticípých hvězd. Šířka žlutého pruhu se rovná 1/11 šířky vlajkového listu. Poměr stran je 1:2. Vlajka v této podobě byla schválena zákonemárdným shromážděním a královna Alžběta ji udělila 18. listopadu 1977. Volbě vlajky předcházela řada debat a diskusí trvajících přes dva roky. V soutěži konané r. 1975 byl nejúspěšnější návrh modré vlajky (symbol moře) se žlutým kruhovým polem (slunce) ve středu listu. Kruhové pole neslo kresbu ptáka fregatky a bylo obklopane řetězem spojeným do kruhu (symbol vzájemného spojení ostrovů). Opozice ale namítala, že vlajka nepředstavuje celé souestroví (kresba fregatky na znaku totiž značí východní oblast) a že řetěz připomíná otroctví. Novější návrh proto přinášel na žlutém kruhovém poli celý desavanní znak. Vlajkový list byl v tomto případě modrý se zeleným pravoúhlým trojúhelníkem u žerdi. V něm byly umístěny bílé hvězdy, zatímco žluté kruhové pole leželo na modrém listu. V poradách a rozhovorech, které následovaly, byl prosazován také červený trojúhelník ve vlažící části listu, aby tak byl vyvážen zelený trojúhelník. Naproti tomu byla žlutá barva odmítána pro představu nemoci a u modré barvy - symbolu Tichého oceánu - bylo peukazováno na skutečnost, že vlivem neustálého znečištěování moří nebude v budoucnu modrá barva výstižným symbolem. Ačkoliv bílé pěticípé hvězdy vyjadřovaly šírké přátelství s řadou států (Austrálie, Západní Samoa apod.), které je rovněž mají na vlajkách, objevil se i názor použít místo nich kresbu kokosové palmy, důležité plodiny k získání kopry.

V přijatém návrhu vlajky je symbolika barev a hvězd proto interpretována takto: hvězdy představují oblasti, na něž je souostroví rozděleno, a to Východní oblast, Západní oblast, Malaitu, Střední oblast a Východní vnější ostrovní oblast. Žlutá barva symbolizuje slunce, modrá vodstvo (moře, řeky a dešťovou vodu), zatímco zelená značí zemi, její ostrovy a ūrodu. (FB XVII:3, FIB 005)

Ing. Aleš Brožek

AFGHÁNISTÁN

Noční státní vlajku Afghánské demokratické republiky, která byla slavnostně vytvořena v Kábulu 19.10.1978, tvoří červený list s emblémem, o němž dosud nevíme, je-li totožný s novým státním znakem, v horním rohu. Emblém tvoří zlatá pěticípá hvězda symbolizující pět národností země obklopená obilními klasy převázanými zlatou stuhami. Uprostřed emblému je persky psaný nápis "Chalk" - "Lid". Revoluční rada ADR schválila dekret o nové státní vlajce a státním znaku podle zprávy agentury TASS již 14.6.1978. Afghánská vlajka, vytvořená před budovou afghánského velvyslanectví v Praze již v září tr., se tak řadí k těm vexileologickým symbolům, které daly revoluční červené barvě dominující postavení (SSSR, Čína, Kongo aj.). (A.Ignatev, První kroky revoluce, Nová doba č. 35/1978, str. 28 a Rudé práve z 20.10.1978).

-pf-

BOPHUTHATSWANA

Informerace o vlajce této "nezávislé republiky" na jihu afrického kontinentu z Vexileologie č. 24, str. 347-8 a č. 27, str. 428, můžeme nyní doplnit pedebněstmi o symbolice vlajky. Modrá barva listu představuje živnostodárný déšť, oblohu a boj za nezávislý rozvoj lidu. Oranžový pruh má připomínat úsilí lidu o pekračevání tehdejšího boje.

(FB XVII:1)

-jm-

OSTROV SVATÉHO TOMÁŠE A PRINCŮV OSTROV

Náš moskevský spolupracovník A.A.Usačev nás upozornil, že podle ústavy této republiky má být na státní vlajce (Vexileologie č.16, str.188 a Vexileologie č.23, str.336) poměr pruhů 2:3:2. Červený trojúhelník je rovnoramenný a sahá do poloviny délky vlajky. 462

abr

ETIOPIE

V poslední době se objevila řada příznaků toho, že v Etiopii došlo zřejmě koncem r. 1977 nebo začátkem r. 1978 ke změně státních symbolů, která má vyjadřovat pokrokové ideály obrany národní nezávislosti a územní celistvosti Etiopie a její socialistickou výstavbu. Podle některých názorů (FM č. 19) došlo k přijetí nových státních symbolů Etiopie pravděpodobně už vzápětí poté, co se radikální křídlo ozbrojených sil vedené Mengistu Haile Mariamem chopilo moci v zemi (tj. začátkem r. 1977). Podle zprávy A.A.Usačova z Moskvy z prosince 1977 je na etiopském velvyslanectví umístěn plakát s kresbou vlajky poněkud odlišné od dosud používané podoby státní vlajky. Na národní zeleno-žluto-červené vlajce je v horním pruhu černá kresba státní pečeti (viz Vexilogie č. 18, str. 230) a uprostřed emblém vytvořený z prvků nového státního znaku. Tvoří jej červená pěticípá hvězda, srp a kladivo, doplněné dvěma zkříženými samopaly. Po obou stranách emblému jsou amharské nápisy "Revoluční vlast nebo smrt!" a "Zvítězime!". Nápis i kontury samopalů jsou černé. Vzhledem k tomu, že máme podložené zprávy o novém státním znaku Socialistické Etiopie, je hoč prvky se objevují i na této vlajce, máme za to, že by se s velkou pravděpodobností mělo jednat o novou státní vlajku tohoto pokrokového afrického státu.

-jm-

PONAPE

Po odtržení Severních Marian, o jejichž vlajce jsme přinesli zprávu ve Vexilogii č. 24, se v poručenském území OSN Tichomořské ostrovy USA projevují silné separatistické tendence hrozící rozpadem tohoto administrativního celku. Po Marshallových ostrovech a Palaujských ostrovech se silně odstředivé hnutí projevuje i v distriktu Ponape, který v prosinci 1977 zavedl vlastní vlajku jako první distrikt v tomto poručenském území. O přijetí vlastní vlajky rozhodl legislativní sbor Ponape zákonem z r. 1976 a zároveň vyhlásil soutěž na výtvarné provedení nové vlajky. Ze 60 podaných návrhů vybral zvláštní výbor vedený předsedou sboru Bernardem Helgenbergerem návrh studenta střední školy Rosenda Alexe.

Novou vlajku, která však smí vlát pouze vedle vlajek poručenáho území, Spojených států amerických a Organizace spojených národů, tvoří světlemodrý list, v jehož středu je emblém ze šesti bílých pěticípých hvězd, poloviny kokosového ořechu a dvou ratolestí kokosové palmy v přirozených barvách s bílou kresbou. Do kruhu seřazených šest hvězd symbolizuje stejný počet největších ostrovů distriktu - Pingelap, Mokil, Ponape, Ngatik, Nukuoro a Kapingamarangi - a připomíná zároveň vlajku celého poručenského území. Z vlajky OSN byla převzata ryšlenka ratolestí míru obklopujících středový motiv emblému. V případě Ponape byla místo olivových ratolestí vybrána kokosová palma, která má připomenout význam této plodiny pro hospodářství ostrovů. Specifickým symbolem Ponape je vycbrazení domorodé nádoby "sakau", která se hojně používá při tradičních slavnostech a je vyrobena z poloviny skořápky kokosového ořechu. Podle vycrazení v uvedeném prameni je poměr stran 2:3. (FB XVII:1)

-jm-

KWAZULU

Vzhled vlajky tohoto bantustanu byl posledními informacemi (FB XVI:5) upřesněn. Svislý pruh u žerdi je rumělkový a obsahuje bílý štit s černými otvory, přičemž vyobrazení kopí odpadá. Štit kromě ochrany zulského lidu připomíná i někdejšího zulského krále Šaku (1787-1828), který za své vlády sjednotil zulské kmene v jednotný stát. Vodorovné pruhy vlajky (bílý, žlutý, zelený, černý, bílý) jsou v poměru 3:1:1:1:3. Černá, zelená a žlutá jsou barvami organizace Inkatha - National Cultural Freedom Organization, ale stejné barvy užívá na své vlajce i jihoafrický Národní kongres, zakázaný v r. 1960. Uspořádání barev na vlajce tak připomíná (těžko říci, zda úmyslně) stísněné postavení Afričanů mezi bílými obyvateli JAR.

-pf-

NOVÉ STÁTNÍ ZNAKY

ŠALOMOUNOVY OSTROVY

Znak Šalomounových ostrovů, které získaly nezávislost 7.7.1978, má řadu prvků převzatých ze znaku dřívějšího, ovšem v jiném uspořádání. V hlavě štítu je uprostřed sedící orel, po jeho obou stranách letí dvě fregatky. Zbylá část štítu

je rozdělena ondřejským křížem na čtyři pole: malevo i napravo je umístěna mořská želva. Uprostřed je melanéský štit, pod ním leží v ramenech příčného kříže zkřížené harpuny. Štítonoši jsou krokodýl a žralok. Moto na stuze - TO LEAD IS TO SERVE - má vyjadřovat ideu Vést znamená sloužit.

lm

STŘEDOAFRICKÉ CÍSARSTVÍ

Dosavadní státní znak Střední Afriky byl doplněn na vrcho-
lu zlatým sluncem a orlem, jako osobním symbolem císaře
Bokassy, jehož císařská koruna byla umístěna nad celý
znak (FB XVII:2).

-jm-

ETIOPIE

Nedělní příloha deníku Neues Deutschland (NDR) ze 3.-4.
června 1978 přinesla na šestnácté straně vyobrazení no-
vého státního znaku Socialistické Etiopie. Toto vyobraze-
ní se objevilo poprvé na poštovních známkách zvláštní
příležitostné série "Volání vlasti", která byla vydána
13. května 1978. Hlavním motivem všech známek této série
je mapa jednotného území Etiopie se zkříženým srpem a
kladivem v jeho středu. Podle novin Neues Deutschland
chápe každý vlastenec tento nový emblém jako výzvu k obra-
ně vlasti.

-jm-

PORUGALSKO

Na budově portugalského velvyslanectví v Praze je portu-
galský státní znak vyobrazen v poněkud odlišné podobě,
než je uváděn obvykle. Nejvýznamnější odlišnosti je barev-
ný podklad pomyslného kruhového pole pod zlatou armilární
sférou (hranice tohoto pole se kryje s viditelnými krajin-
ními oblouky sféry). Pravá polovina tohoto pole (z hle-
diska pozorovatele) je červená a levé zelená; vzniká tedy
dojem, jako by armilární sféra byla vystřížena z vlajky
i s podkladem. Navíc je armilární sféra nesoucí štit vsa-
zena mezi dvě zelené ratolesti, svázané dole vlevo červe-
nou a vpravo zelenou stuhou.

-pf-

ROVNÍKOVÁ GUINEA

Znak vyobrazený na poštovních známkách (Vexilologie č.22, str. 312) má nástroje přirozených barev, stuhy žluté, ko-
hout je světle hnědý, hrud má červenohnědou, hlavu téměř
tmavě žlutou, červený lalůček a hřebinek, žlutý zobák a
pařaty.

-pf-

BOPHUTHATSWANA

Informaci o bophuthatswanském znaku doplňujeme podle vy-
obrazení na poštovních známkách: štit znaku i se štítonoší
spočívá na zeleném pažitu.

-pf-

ANGUILIA

Až dosud bylo u nás známo jen čermobilé vyobrazení anguil-
lského znaku, a proto uvádíme jeho barevný popis, který se
nám díky prof.P.R.Černému podařilo nedávno získat. Znak
Anguilly tvoří čtvrcený štit, který v prvním bílém poli
nese zlatou dělovou hlaveň; ve druhém poli je zlaté slunce
s jedenácti paprsky nestejné velikosti, které však vždy sa-
hají k okraji modrého pole, ve třetím modrém poli jsou zobra-
zeny jižní plody v přirozených barvách s převažující žlutou
barvou a ve čtvrtém poli nese znak tří ryb přirozených ba-
rev na bílém podkladě. Štit znaku je položen na zeleném
pažitu se dvěma bílými květinami na mořském pobřeží a koru-
nuje jej žlutá lastura (Fam. Pectinidae). Štítonoši jsou
z vln vyskakující delfín a mahagonový strom, vše v přiroze-
ných barvách. Kolem znaku je v jeho dolní části obtočena
žlutá stuha s červeným motem STRENGTH AND ENDURANCE (Síla
a vytrvalost). Symboly v anguillském znaku připomínají
historii ostrova (1.pole), karibské slunce (2.pole), blaho-
byt (3.pole) a úzké vztahy ostrova k moři (4.pole). Mahago-
nový strom je symbolem tvrdosti, druhý štítonoš - delfín -
představuje přátelství a inteligenci a připomíná i anguill-
skou vlajku, která byla popsána ve Vexilologii č. 1-3,
str. 12 a je uvedena rovněž v knize Vlajky a znaky zemí
světa /W.Smith: Flags Through the Ages and Across the World,
1975, str. 210/.

Právě informaci připomínáme složitý ústavní vývoj tohoto 91
km² velkého karibského ostrova, který se r. 1956 stal sou-
částí nově vytvořené kolonie St.Kitts-Nevis-Anguilla ^{1/},

v letech 1958-1962 začleněné do Západoindické federace². Kolonie pak získala 27. února 1967 statut autonomního přidruženého státu.³ Z obavy o své postavení se 30. května 1967 Anguilla rozhodla z této autonomní federace vystoupit a zpřetrhat s ní všechny svazky. Dne 16. června 1967 se ujal výkonné moci tzv. Mirový výbor, který 11. července 1967 vyhlásil oficiální nezávislost ostrova (rozhodnutí o tomto ústavním kroku bylo přijato o šest dní dříve - 5. července).⁴ Na nátlak Velké Británie a ostatních členských zemí Commonwealthu z karibské oblasti se Anguilla podle tzv. bridgetownské dohody z 31. července 1967 sice do federace vrátila, ale již 4. srpna 1967 ji po svržení kompromisnické vlády opět opustila.⁵ Na základě plebiscitu byla pak 7. února 1969 na ostrově vyhlášena republika. V březnu téhož roku se na ostrově vylodily britské jednotky a do čela správy byl dosazen britský komisař. Následující dva roky se táhla neúspěšná jednání o budoucnosti ostrova a nakonec nesouhlas Anguillanů se členstvím svého ostrova ve federaci a ostrovy St.Kitts a Nevis a nutnost účinné správy ostrova přimutily britskou vládu podřídit Anguillu přímo britské koruně. Dne 28. července 1971 byl přijat zákon o Anguille (The Anguilla Act) a Anguillský správní řád (The Anguilla Administration Order), které mj. stanoví, že pokud přidružený stát St.Kitts-Nevis-Anguilla⁶, podnikne právní kroky k ukončení statutu přidružení (tj. vyhlásí nezávislost), může britská královna nařídit, že Anguilla již nadále nebude součástí tohoto státu. Dne 10. února 1976 získala Anguilla statut britské dependence s vnitřní autonomií.⁷ Podle posledních zpráv mají získat ostrovy St.Kitts a Nevis v dohledné době nezávislost, a to dokonce odděleně od sebe. Na Anguille má být zachován současný status quo.

P.Pojtík

Poznámky:

- 1) Od 4.6.1957 používala kolonie znak, jehož štit dělený zvráceným vidlišovým řezem obsahoval znaky tří ostrovů, které kolonii tvořily. Anguillský znak v dolní části tvořil obraz mořského pobřeží v přirozených barvách, na němž stojí muž s pravou nohou opřenou o malou lodku povytaženou na břeh.

- 2) Ve znaku Západocindické federace byly jednotlivé členské země (kolonie) symbolizovány zlatými kruhovými terči po obvodu štítu.
- 3) Ve znaku autonomního státu nebyla Anguilla nijak symbolizována, na vlajce pak jednou větví a jedním kořenem palmy.
- 4) První znak nezávislé Anguilly, přijatý v červenci 1967, tvořily dvě mořské pany držící mezi sebou lasturu (Fam. Pectinidae). Jedna mořská pana drží v druhé ruce kopí, druhá svazek listů.
- 5) V úvodu článku popisovaný znak byl přijat v říjnu 1967.
- 6) Vláda ostrova St.Kitts odmítla tento zákon a odtržení Anguilly nadále neuznává, což je doloženo též úředním názvem autonomního státu, který obsahuje i jméno Anguilly.
- 7) Podle nové ústavy z 10.2.1976 se jako pečeť ostrova užívá kruhové pole, při jehož okrajích jsou umístěny ve vrcholech pomyslného obdélníka čtyři hvězdy jedním cípem směřující k okraji. Ve vnějším mezikruží je v horní části opis GOVERNMENT OF a v dolní ANGUILLA.

VLAJKY SVOBODY

JIŽNÍ AFRIKA

Od r.1912 působí v Jihoafrické republice, kterou domorodé černošské kmene nazývají Azámi, pokroková organizace usilující o ukončení dosavadního rasistického systému apartheidu a o zřízení nerasové společnosti - Africký národní kongres Jižní Afriky (African National Congress of South Africa). Ve spolupráci s ostatními levicovými a liberálními organizacemi ostatních ras usiluje ANC i o základní lidská práva pro všechny obyvatele Jižní Afriky a o nastolení vlády africké většiny. Oficiální orgán ANC, čtvrtletník Sechaba, který je od r. 1960 v JAR zakázán a vychází proto pouze v zahraničí, uverejňuje v prvním čísle 12. ročníku (1978) na str. 63 záběr ze sjezdu ANC, na kterém je vidět i vlajku Afrického národního kongresu. Tvoří ji list rozdelený na tři horizontální pruhy (1:1:1) - černý, zelený a žlutý. Barvy vlajky byly identifikovány podle článku

FIB 004/1.5.1978 o vlajce jihoafrického bantustanu Kwazulu, který mj. uvádí, že "žlutý, zelený a černý pruh připomínají barvy vlajky v současné době zakázaného jihoafrického ANC, která používá těchto barev".

-jm-

NAMIBIE

V obrazové příloze přinášíme vyobrazení znaku Lidové organizace Jihozápadní Afriky (SWAPO), jak je uveřejnil Flag Institute Bulletin č. 004 z 1.5.1978.

-jm-

ZIMBABWE

Ve Vexilogii č. 25 jsme na str. 391 uvedli dosud nám neznámou vlajku Zimbabwe s prosbou o sdělení bližších informací. Podle nejnovějších pramenů se s největší pravděpodobností jedná o vlajku Africké národní rady (United African National Council), vedené jedním z kompromisnických černošských předáků biskupem Abelem Muzorewou. Podle FIB 005 byla tato vlajka (místo žlutého pruhu v kantonu se však uvádí bílý) viděna na manifestaci přívrženců UANC, kterou Muzorewa uspořádal na podporu dohody některých černošských představitelů s rasistickou vládou o tzv. vnitřním urovnamí.

K drobné úpravě došlo u vlajky jedné z levicových politických stran seskupených ve Vlastenecké frontě, u vlajky ZANU (viz Vexilogie č.18, str.233). Podle vyobrazení v revue Libération Afrique z ledna 1977 má vlajka ZANU, která se zároveň používá i jako symbol Lidové armády Zimbabwe (ZIPA), všechny čtyři pruhy (od středu červený, černý, bílý a zelený) stejně široké, a to 1/7 šířky listu vlajky (FIB 005). V obrazové příloze uvádime emblém druhé z vlasteneckých národač osvobozenecích organizací - ZAPU (Mladá fronta z 24.4.1978, 24. Flaggemmitteilungen z 20.8.1978).

-jm-

Dr.Ludvík Mucha - Brňislav Mašek

VLAJKY A PRAPORY ČESKOSLOVENSKÝCH MĚST

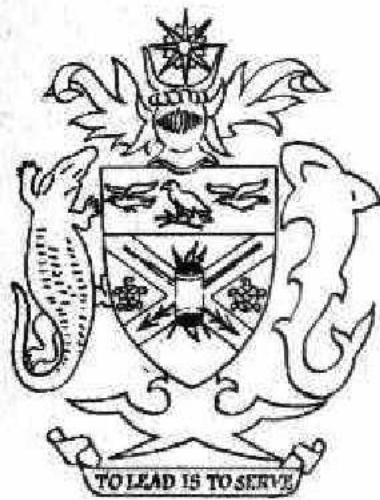
(dokončení seznamu měst, která nemají svou vlajku, z Vexilogie č. 28, str. 454):
Ústíč, Velké Kapušany, Velký Krtiš, Velvary, Veselí nad Lužnicí, Vráble, Vratimov, Vsetín, Vysoké nad Jizerou, Vyškov,

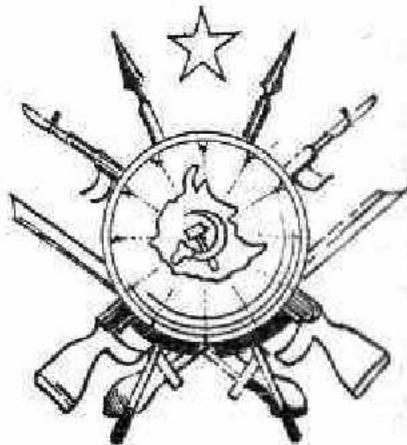
ANGUILLA

PORTUGALSKO

SALOMOUNOVY OSTROVY

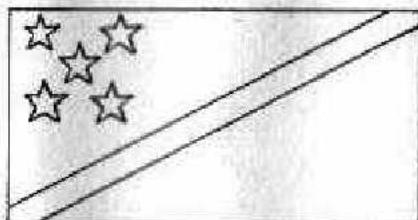
ETIOPIE

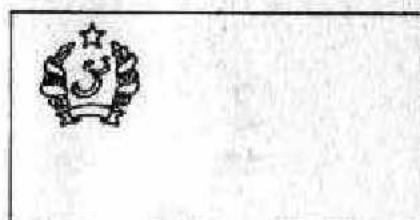
ZAPU

SWAPO

ŠALOMOUNOVY OSTROVY

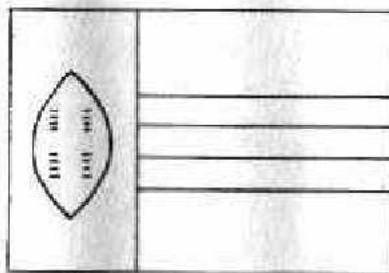
AFGHÁNSTÁM

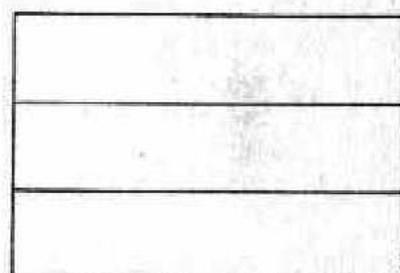
ETIOPIE

PONAPE

KWAZULU

ANC

Zábřeh, Zbirch, Zlaté Moravce, Žamberk, Žďár nad Sázavou.
(Pokračování článku údají o jednotlivých městských vlajkách a praporech bude uvedeno v některém z příštích čísel Vexilogie.)

SEDMÝ VEXILOLOGICKÝ KONGRES

Ve dnech 10. až 14. června 1977 proběhl již 7. vexilologický kongres. Do Washingtonu se tentokrát sjelo 87 vexilologů z 11 zemí, aby vyslechli na půdě univerzity Jiřího Washingtona 28 přednášek. Ačkoliv počet přednášecích referátů byl mimořádně vysoký, dřoven většinu byla dosud mizká. Z těch nejtajismovějších lze uvést alespoň zážitky mladého vexilologa Jamessa Crofta z cesty po Africe (Vexilologická dobrodružství v Africe) a studii O. Neubeckera Význam obchodních a lodních smluv pro vlajkový systém. V průběhu kongresu se rovněž konalo zasedání FIAV, na kterém se Středisko pro výzkum vlajek ze Sri Lanky stalo 18. členem federace. Dosavadní předseda a tajemníci FIAV byli znova zvoleni na další dvě léta. Na kongresu byl přijat návrh Severské vexilologické společnosti uspořádat příští kongres v Kodani. V srpnu 1978 však severští vexilologové osmánilí, že z finančních důvodů nemohou S. kongres zorganizovat. Rozhoduje se proto mezi Vídni (pořadatelem by bylo vojenské historické muzeum) a Bremerhavenem, kde námořní muzeum pečeje o vexilologickou sbírku zesnulého Karla Fachingera.

ab

NOVÉ VEXILOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

SOCIETAS VEXILLOLOGICA BELGICA

Dne 30. září 1977 byla ustavena vexilologická společnost v Belgii používající latinského názvu *Societas vexillologica belgica* (SVB). Nová společnost sdružuje belgické badatele a sběratele zabývající se civilními i vojenskými prapory a námořními nebo leteckými vlajkami. Prezidentem společnosti je prof. Robert H. Boudin, tajemníkem Roger Danille a sídlo sekretariátu SVB je v Lutychu. *Societas vexillologica belgica* je členem FIAV, příčemž členství v ní je přístupné každému, kdo se zajímá o studium vlajek v nejširším smyslu, o jejich historii, uži-

vání, symboliku atd. Společnost vydává periodický bulletin Vexillologica Belgica pro otiskování studií svých členů a rozšiřování získaných vexilogických informací.

R.H.

ŠPANĚLSKÁ VEXILOLOGICKÁ SPOLEČNOST

V londýnském roce vznikla i Španělská vexilogická společnost (Sociedad Espanola de Vexilología, SEV). Významnými daty se staly pro španělské vexilology 31. říjen 1977, kdy byla společnost založena, 16. leden 1978, kdy byla oficiálně uznána ministerstvem vnitra, a 25. březen 1978, kdy se konala 1. slavnostní schůze. Na ní byl zvolen devítilenný výbor v čele s předsedou Sebastiánem Herrerosem Agüí, síjícím v Barceloně. Misto-předsedou byl zvolen madridský odborník Vicente de Cadenas y Vicent a funkce jednatelky byla svěřena Anně Marii Galán Plá. V současné době má společnost 30 členů, kteří pracují ve čtyřech sekcech: bibliografické, publikační, městských vlajek a generálního katalogu španělských vlajek. V budoucnu bude ještě vytvořena sekce vojenských praporů a sportovních vlajek. Na 1. výroční schůzi v prosinci tohoto roku bude vybrána vlajka společnosti z návrhů zaslávaných do soutěže vypsane říšskými vexilology.

abr

VEXILOLOGICKÁ LITERATURA

V tomto čísle bychom chtěli upozornit na nové příručky původní československé vexilogické literatury z poslední doby.

V r. 1977 vyšel v edici Atlásy vydavatelství Mladé letá Bratislava slovenský překlad publikace Josefa Šubrtu "Vlajky nad svetom", tentokrát s ilustracemi Františka Hübela. Jako již tradičně se autoři omezuji pouze na grafické vyobrazení vlajek nezávislých států světa, které doplňují základními údaji o každém státě, zatímco vexilogické údaje zcela chybí, pomineme-li obecný úvod autorův. Navíc obsahuje publikace řadu chyb.

Obdobně ilustrativní charakter má i 44. svazek edice Oko nakladatelství pro děti a mládež Albatros, který je pod názvem "Vlajky a znaky celého světa" věnován vexilo-

logické tématice. Knížka byla vydána v r. 1977 a na pultech knihkupectví se objevila v první polovině letošního roku. Třebaže dlouhé výrobní lhůty neumožňují zachytit poslední změny ve státních vlajkách či znacích, pozitivně se projevila spolupráce předsedy našeho klubu dr. Muchy s autory atlásku - Josefem Šubrem a Stanislavem Valáškem. Jejich publikace je v relativně nejvyšší míře aktuální i přesná.

Z hlediska odborného je nejhodnotnější poslední z nových vexilogických knížek, která se má na trhu objevit těsně před koncem letošního roku. Je to 2. aktualizované a doplněné vydání knihy "Vlajky a znaky zemí světa" dr. Ludvíka Muchy s kvalitními ilustracemi St. Valáška. Tradičně již fundovaný přehled vzniku a symboliky vlajek všech nezávislých států i závislých území světa, který je oproti prvnímu vydání rozšířen o podrobnější úvod a přehled vlajek OSN a jejich specializovaných agentur, tak jen dokazuje, že je nejlepší všeobecně dostupnou československou publikací s vexilogickou tématikou.

-jm-

OPRAVA

V článku Vlajky čs. společenských a účelových organizací, otiskněném ve 27. čísle Vexilologie, došlo vинou nejasnosti při získávání informací k chybnému popisu i kresbě vlajky Československého svazu tělesné výchovy (str. 417 a 420). Modré pole na vlajce zasahuje celou šířku vlajky a tvorí tak svislý pruh při žerdi o šířce rovné 1/3 délky listu vlajky. Emblém ČSTV je umístěn ve středu tohoto modrého pruhu.

VEXILOLOGIE - zpravodaj Vexilogického klubu při Obvodním kulturním domě v Praze 3, Kalininova 20, 130 00 Praha 3. Vychází neperiodicky a je určen pouze členům klubu. Toto číslo připravili ing. J. Martykán, dr. L. Mucha a ing. Al. Brožek. Výtvarně spolupracovali J. Klement, ing. M. Kroupa a P. Fojtík.

Říjen 1978

č. 29